

Ігор Бриндак

Наркоманія на сьогоднішній день залишається однією з найбільш поширених uzалежнень. На жаль, з кожним роком зростає число людей, які потрапляють під її згубний вплив. У різний час боротьбу з цією небезпечною залежністю провадили: Церква, правоохоронні органи, медицина, різні громадські рухи, а також кінематографісти.

До останніх зокрема належить український режисер Микола Засєєв-Руденко, який першим у вітчизняному кінематографі зняв художню стрічку на тему наркоманії з дуже грізною назвою: «Дорога до пекла». Про неї йтиме мова в даній публікації.

Фільм «Дорога до пекла» був знятий у 1988 році, тобто ще за існування Радянського Союзу. І тому він став не тільки першим українським, але й першим радянським фільмом на тему наркотиків. Варто наголосити, що у радянські часи довший час проблему наркоманії замовчували, про що, до речі, згадується і у фільмі. Але із середини 1980-х років табу було знято. По-перше, через те, що в загальному послабла цензура, а по-друге, через зростання наркоманії держава вирішила попередити про небезпеку цього зла все населення. Цим, власне, скористався Микола Засєєв-Руденко, знявши «Дорогу до пекла».

Стрічка була спеціально розрахована на молодіжну аудиторію. Тому до участі у ній залучили не тільки українських, але і відомих акторів цілого тодішнього Радянського Союзу. Крім наркоманії у фільмі також показали і ряд інших проблем радянського суспільства, про які довший час було прийнято мовчати. Тому для свого часу «Дорога до пекла» була майже революційною.

А тепер про сам сюжет. Події у фільмі відбуваються на Закарпатті. В області дії потужне злочинне угруповання наркоторговців. Вони привозять сировину із Середньої Азії, переробляють її на наркотичні препарати і розповсюджують їх серед мешканців області. А заодно і встановлюють контакти із Західними злочинними угрупованнями з метою транзиту наркотиків за кордон. Показано також, що наркоторговці мають покровительство окремих партійних чиновників та корумпованих міліціонерів.

Одночасно у фільмі представлена пара закоханих – Олексія Северина та Катерини Руденко. Вони обоє стали об'єктом переслідування з боку наркоторговців через специфіку своєї професійної діяльності: Катя працює лаборанткою у фармакологічному інституті, а Олексій – шофер-далекобійник, який здійснює закордонні рейси. Тому злочинці всіма можливими засобами намагаються втягнути молодих людей у свій «бізнес». Олексію й Катерині доведеться перейти через дуже багато небезпек, але всіх їх вони переборюють із гідністю.

Поряд із детективною і любовною лініями фільму виведено ще одну, а саме показано, що наркотики роблять із людиною. І тому стає зрозумілою сама назва. Наркотики – це дійсно «дорога до пекла» у прямому й переносному значенні цього слова. Це стосується і тих, хто вживає, і тих, хто розповсюджує ці засоби. Застереження, які робить стрічка Засєєва-Руденко, цілком актуальні для нашого часу. Гарно показано у фільмі, як Катя мало сама не стала жертвою наркоторговців через те, що повірила своїй колишній подрузі, яка запрошувала її гарно провести вільний час. Тому, дорогі читачі, ніколи не намагайтеся навіть поспробувати наркотичні речовини. А також тримайтеся подалі від товариств, де такі речі вживають. Навіть якщо вас туди запрошують начебто найкращі друзі.

Ще один цікавий момент – розвінчання міфу про так зване «світле радянське минуле». Як згадувалося вище, знімався цей фільм у радянські часи і про ті часи розповідає. Але і до сьогодні є багато людей, які твердять, що тоді була велика мораль і великий порядок. Не заперечуючи реальних досягнень цього періоду, все ж таки, від погляду крізь рожеві окуляри слід відмовитися. І в «Дорозі до пекла» це дуже добре показано. Варто зупинитися хоча б на діалозі, які вели між собою два наркобарони. Вони говорили про те, як витрачають гроші. Так от, один із них сказав: «Розумієш, ти купуєш дівчат, а я купую міністрів». Тому, якщо про щось відкрито не говорили, то це не означало, що цього не було. На жаль, мало що змінилося і в наш час. Але це вказує тільки на те, що потрібно шукати шлях вперед, а не назад.

Поряд із вищезгаданим діалогом у фільмі є інший, не менш цікавий і набагато повчальніший. Він відбувся між директором фармакологічного інституту, де власне і працювала Катя Руденко, та одним із колишніх працівників цього закладу. Коли останній говорить: «Я розучився вірити», то директор йому каже: «Давайте здобувати віру

разом». І ця фраза стала немов головним гаслом фільму. Тому, незважаючи на свою досить грізну назву та висвітлення багатьох негативних явищ, стрічка Засєєва-Руденко все ж таки сповнена оптимізму. Бо показано, що хоч яких покровителів мали наркоторговці, все одно закінчили сумно. А Катерина і Олексій, які не піддалися ані погрозам, ані оманливим спокусам, в кінці все ж таки знайшли своє щастя.

Визнавши ряд пріоритетів фільму «Дорога до пекла», слід мати на увазі, що показано суспільство не християнське, і крім того, досить здеморалізоване. Тому не всі вчинки, які здійснюють позитивні персонажі, варті наслідування.

Загалом стрічка «Дорога до пекла» є позитивною і повчальною. А заклик: «Давайте здобувати віру разом» звернений до всіх нас і вказує нам дорогу не до пекла, а в протилежну сторону.

Ігор БРИНДАК, «Давайте здобувати віру разом» // З любов'ю у світ № 2 2018